

Rättsfallssamlingen

Mål C-3/16

**Lucio Cesare Aquino
mot
Belgische Staat**

(begäran om förhandsavgörande från Hof van beroep te Brussel)

”Begäran om förhandsavgörande – Unionsrätt – Enskildas rättigheter – Domstols åsidosättande – Begäran om förhandsavgörande – Anhängiggörande vid domstolen – Nationell domstol som dömer i sista instans”

Sammanfattning – Domstolens dom (första avdelningen) av den 15 mars 2017

1. *Begäran om förhandsavgörande – Anhängiggörande vid domstolen – Tolkningsfrågor – Skyldigheten att begära ett förhandsavgörande – Domstol som meddelar ett avgörande som kan bli föremål för rättsmedel enligt nationell lagstiftning – Nämnada skyldighet saknas – Överklagandet har inte prövats på grund av klagandens återkallande av talan – Saknar betydelse*

(Artikel 267 tredje stycket FEUF)

2. *Begäran om förhandsavgörande – Anhängiggörande vid domstolen – Tolkningsfrågor – Skyldigheten att begära ett förhandsavgörande – Överklagande genom kassationstalan avvisas på grund av rättegångshinder hänförliga till förfarandet vid den berörda domstolen – Nämnada skyldighet saknas – Iakttagande av likvärdighetsprincipen och effektivitetsprincipen*

(Artikel 267 tredje stycket FEUF)

1. Artikel 267 tredje stycket FEUF ska tolkas så, att en domstol vars avgöranden kan bli föremål för rättsmedel enligt nationell lagstiftning inte kan anses vara den domstol som dömer i sista instans, i de fall då någon prövning av dess avgörande, efter överklagande genom kassationstalan, inte har kunnat göras på grund av att klaganden återkallat talan.

Domstolen har vid flera tillfällen understrukit att en domstol som dömer i sista instans per definition är den sista domstolsinstansen där enskilda kan göra gällande sina rättigheter enligt unionsrätten. Domstolar som dömer i sista instans är skyldiga att säkerställa att rättsreglerna tolkas enhetligt på nationell nivå (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 september 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, punkt 34, och dom av den 13 juni 2006, Traghetti del Mediterraneo, C-173/03, EU:C:2006:391, punkt 31).

Av detta följer att Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (Migrationsdomstolen) inte kan anses vara en domstol som dömer i sista instans, eftersom dess avgöranden kan prövas av en högre instans där enskilda kan göra gällande sina rättigheter enligt unionsrätten. Följaktligen kan dess domar inte anses ha meddelats av en nationell domstol mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning i den mening som avses i artikel 267 tredje stycket FEUF.

Den omständigheten att bestämmelserna i artikel 18 i Kunglig kungörelse av den 30 november 2006, som reglerar förfarandet vid Raad van State (Högsta förvaltningsdomstolen), innebär att en part som har överklagat ett avgörande från Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (Migrationsdomstolen) genom kassationstalan presumeras, utan möjlighet till motbevisning, ha återkallat sin talan i de fall då vederbörande inte har begärt fortsatt handläggning inom trettio dagar efter det att denne delgetts en rapport från föredraganden enligt vilken talan ska avisas eller ogillas, påverkar inte det faktum att avgöranden från Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (Migrationsdomstolen) kan överklagas till en högre instans och således har meddelats av en domstol som inte dömer i sista instans.

(se punkterna 34 och 36–38 samt punkt 1 i domslutet)

2. Artikel 267 tredje stycket FEUF ska tolkas så, att en domstol som dömer i sista instans får avstå från att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen när ett överklagande genom kassationstalan avisas på grund av rättegångshinder hänförliga till förfarandet vid den domstolen, förutsatt att likvärdighetsprincipen och effektivitetsprincipen iakttas.

Om det inte finns något rättsmedel mot ett avgörande från en nationell domstol är denna domstol i princip skyldig att, när en fråga om tolkningen av FEU-fördraget uppkommer vid denna, föra frågan vidare till EU-domstolen enligt artikel 267 tredje stycket FEUF (dom av den 18 juli 2013, Consiglio Nazionale dei Geologi, C-136/12, EU:C:2013:489, punkt 25).

Det framgår av förhållandet mellan artikel 267 andra stycket FEUF och artikel 267 tredje stycket FEUF att de domstolar som avses i artikel 267 tredje stycket FEUF har samma utrymme för skönsässig bedömning som alla andra nationella domstolar när det gäller att avgöra om ett beslut i en unionsrättslig fråga är nödvändigt för att göra det möjligt för dem att döma i saken. Dessa domstolar är därför inte skyldiga att hänskjuta en vid dem väckt fråga om tolkning av unionsrätten, om den frågan inte är relevant, det vill säga om svaret på frågan, oavsett vilket, inte under några omständigheter kan inverka på utgången i målet (dom av den 18 juli 2013, Consiglio Nazionale dei Geologi, C-136/12, EU:C:2013:489, punkt 26).

Det betyder att i ett fall där det följer av de processuella reglerna i den berörda medlemsstaten att talan inte kan prövas på de grunder som åberopats vid en sådan domstol som avses i artikel 267 tredje stycket FEUF, kan en begäran om förhandsavgörande inte anses vara nödvändig och relevant för att domstolen ska kunna döma i målet.

(se punkterna 42–44 och 56 samt punkt 3 i domslutet)